

UUDENMAAN ALUEELLINEN VALINNANVAPPAUSKOKEILU

HUHTIKUU 2018

KESKI-UUDENMAAN SOTE -KUNTAYHTYMÄ

SISÄLLYS

- Valinnanvapauskokeilu
- 1. vaihe: vastaanottopalvelut
- 2. vaihe: henkilökohtainen budjetti
- 3. vaihe: suun terveydenhuolto
- Kokeilun laajentuminen
- Lisätietoja

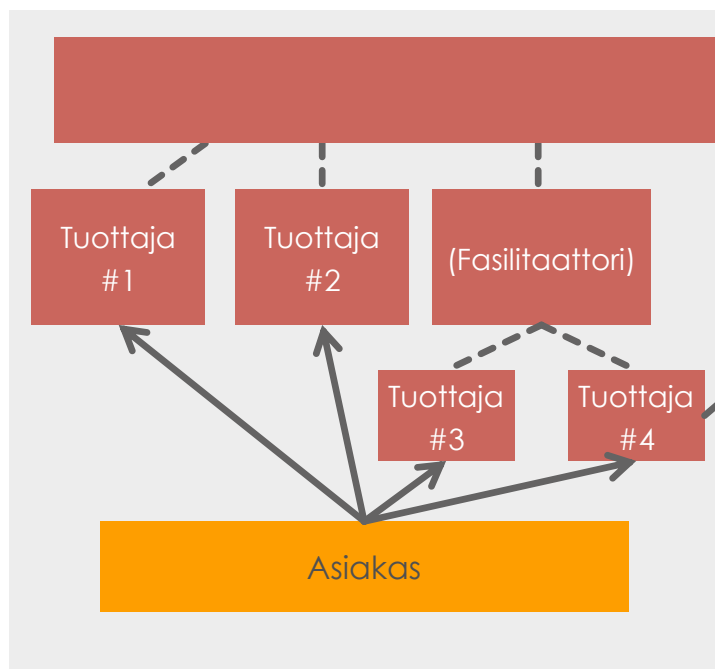
VALINNANVAPAAUSKOKEILU 2017-2018

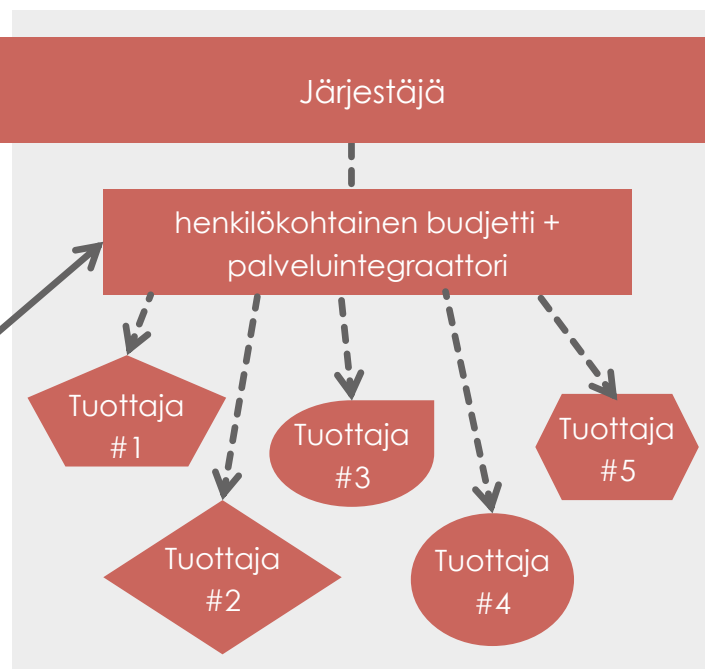
- Valinnanvapauskokeilu sisältyy hallituksen Palvelut asiakaslähtöisiksi -kärkihankkeeseen
- Kokeilussa toimitaan **voimassa olevan lainsäädännön puitteissa**, keskeisenä sovellettavana palvelusetelilaki
- **Kokeilu tuottaa tietoa** sosiaali- ja terveyspalveluiden valinnanvapautta koskevaan valmisteluun
- Kokeilun toteutuksen osallistuu useita yhteistyötahoja, joista merkittävimpiä THL, Kela, Sitra ja STM

UUDENMAAN ALUEELLISEN VALINNANVAPAAUS-KOKEILUN TOIMINTAMALLIT

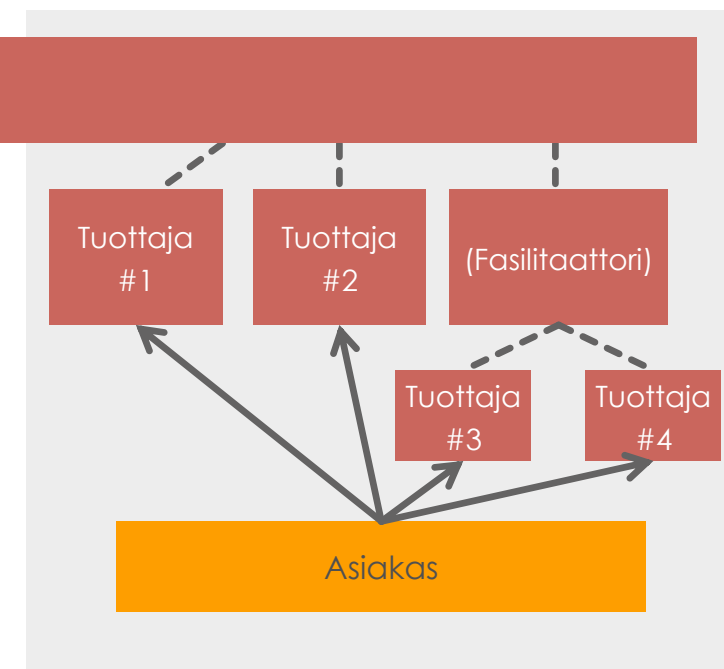
Vastaanottopalvelut

Henkilökohtainen budjetti

Suun terveydenhuolto

VASTAANOTTOPALVELUT

VASTAANOTTOPALVELUT

- Valinnanvapauden piiriin kuuluu:
 - Sairaan- tai terveydenhoitajan vastaanotto (sisältäen kiirevastaanoton)
 - Yleislääkärin vastaanotto (sisältäen kiirevastaanoton)
 - Yleislääkäritasoiset laboratorio- ja kuvantamispalvelut
- Valinnanvapauden piiriin ei kuulu:
 - Erikoissairaanhoito
 - Kuntoutussuunnitelmat ja -palvelut
 - Kotisairaanhoidon lääkäripalvelut
 - Neuvolat
 - Opiskelu- ja kouluterveydenhuolto
 - Seulonnat, rokotekampanjat
 - Hoitotarvikejakelu
 - Päivystys

ASIAKKAAN ASEMA

- Sovelletaan voimassa olevaa lainsäädäntöä
- Kokeilu ei rajoita olemassa olevaa oikeutta muiden palvelujärjestelmien käyttöön
- Asukas voi valita vastaanottopalvelujensa tuottajaksi julkisen, yksityisen tai kolmannen sektorin toimijan (aktiivinen valinta)
- Kokeiluun **osallistuminen on vapaaehtoista**
- Asiakas voi vaihtaa palveluntuottajaa **6 kuukauden kuluttua** edellisestä valinnasta
- Lisäpalvelujen kustannuksista asiakas vastaa itse
- **Asiakasmaksut perii järjestäjä**

PALVELUNTUOTTAJAN ASEMA

Yleiset vaatimukset

- Palveluntuottaja vastaa palveluiden tuottamisesta siinä laajuudessa kuin palvelukuvauksessa tarkemmin määritellään
- Palveluntuottajan on otettava asiakkaikseen kaikki, jotka ko. palveluntuottajan valitsevat
- Yksityisiä, julkisia ja kolmannen sektorin palveluntuottajia kohdellaan yhdenvertaisesti
- Palveluntuottaja sitoutuu osallistumaan kohtuullisessa määrin jatkuvaan valinnanvapausjärjestelmän kehittämiseen

VASTAANOTTOPALVELUJEN KORVAUSTEN LASKENTAPERUSTEET

KAPITAATIOKORVAUKSET KUNNITTAIN

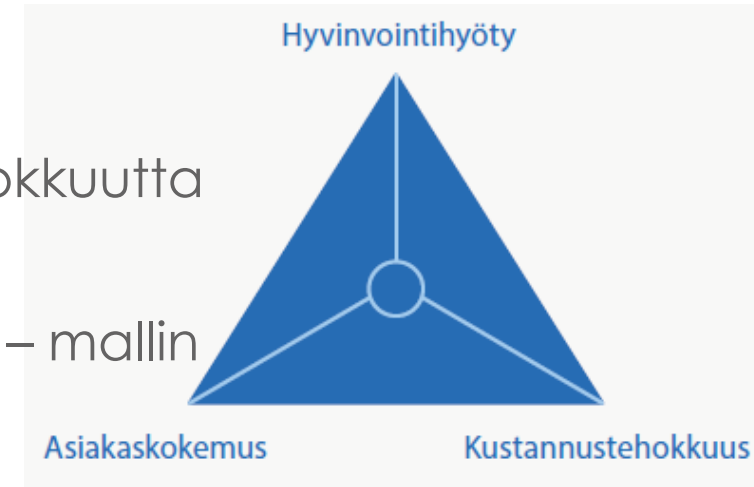
Ikäryhmä	Hyvinkää Kapitaatiokorvaus / asukas	Järvenpää Kapitaatiokorvaus / asukas	Mustijoki Kapitaatiokorvaus / asukas	Nurmijärvi Kapitaatiokorvaus / asukas	Tuusula Kapitaatiokorvaus / asukas
0-6	145 €	140 €	114 €	149 €	118 €
7-64	148 €	151 €	122 €	132 €	136 €
65-74	345 €	275 €	286 €	308 €	324 €
75-84	458 €	444 €	449 €	434 €	440 €
Yli 85	415 €	420 €	402 €	422 €	455 €
Väestölle keskimäärin	195 €	179 €	156 €	166 €	169 €

Uudenmaan

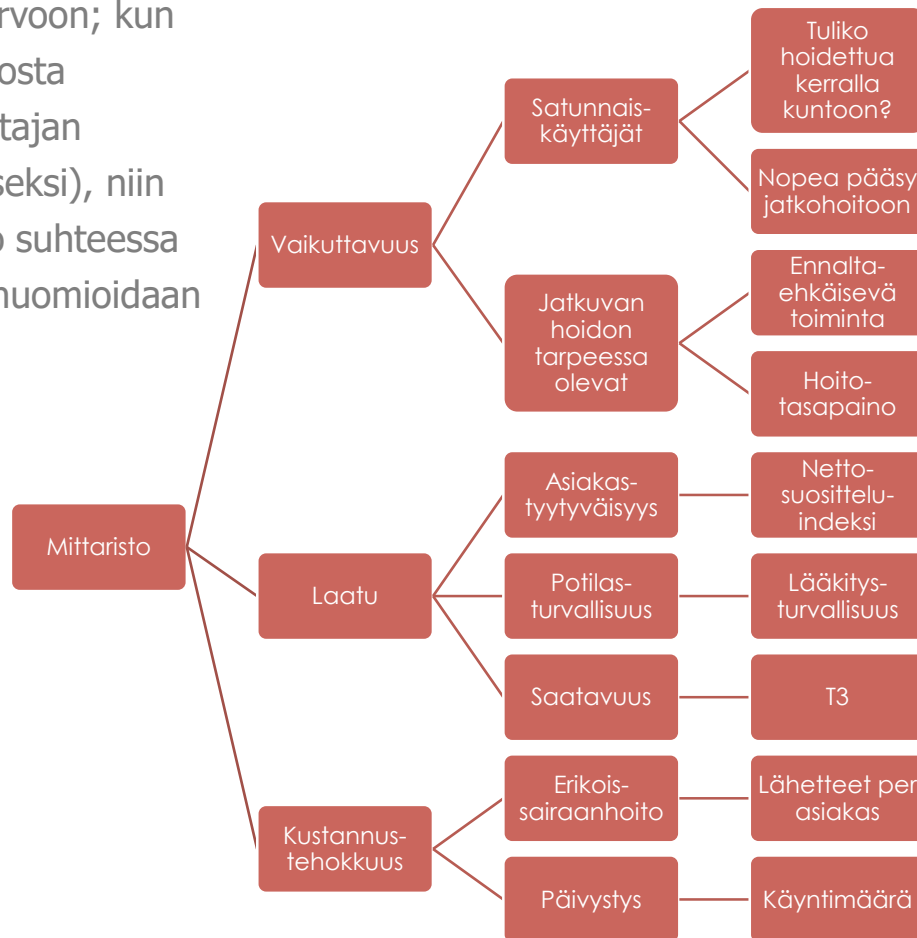
KANNUSTINJÄRJESTELMÄ

- Kannustinjärjestelmä perustuu Triple aim –malliin, jolla tavoitellaan parempaa vaikuttavuutta, kustannustehokkuutta ja asiakaskokemusta / potilasturvallisuutta
- Kannustinjärjestelmä ottaa huomioon kaikki Triple Aim – mallin osatavoitteet
 - **Hyvinvointihyöty** –kulma kuvaa palvelun vaikuttavuutta. Vaikuttavuus kuvaa käytettyjen resurssien ja havaitun vaikutuksen välistä suhdetta.
 - **Kustannustehokkuus** –kulma peräänkuuluttaa resurssien arvontuoton maksimointia, eli millä tavalla kokonaiskustannukset pysyvät mahdollisimman pieninä.
 - **Asiakaskokemus** –kulma nähdään asiakkaan kokeman laadun elementtinä. Laatuna käsitetään asiakaskokemus, turvallisuus ja saatavuus.

KANNUSTINJÄRJESTELMÄN MITTARISTO

Tavoite sidottu toteutuneeseen koko alueen keskiarvoon; kun +/-5% keskiarvotasosta (ikävakioidaan tuottajan populaation mukaiseksi), niin 10% bonus/sanktio suhteessa peruskapitaatioon huomioidaan täysimääräisenä.

Mittari	Painotus (per 100)*	Huomioitu laskennallisessa säästöissä
Yhden kerran episodit (per 12kk) valituilla potilasryhmillä	8	Ei
Käynti + lähete episodit valituilla potilasryhmillä	8	Ei
Nettosiirtymät jatkuvaan hoitoon	8	Ei
Muutos hoitotasapainossa valituilla potilasryhmillä	16	Ei
Nettosuositteluindeksi	16	Ei
Rationaalinen lääkehoito	8	Ei
Kolmas vapaa aika	16	Ei
Lähetteet per listattu	8	Kyllä
Listattujen päivystyskäyttö virka-aikana ja virka-ajan ulkopuolella	12	Kyllä

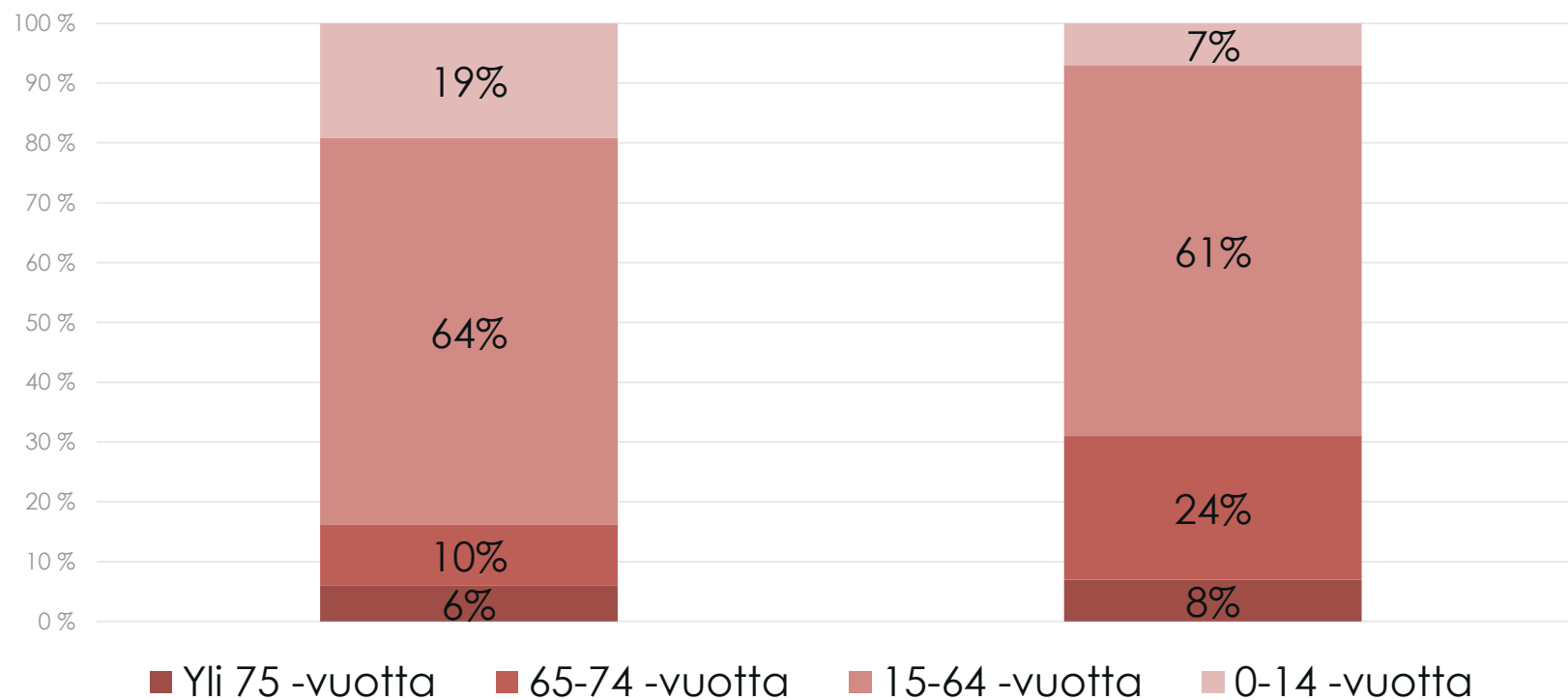
*Kaikkia mittareita ei mitata jokaisessa seurantajaksossa. Tällöin kyseisen mittarin painoarvo jaetaan painotusten suhteessa muille mittareille.

PALVELUNTUOTTAJAKSI HYVÄKSYTYT

- Hyvinkää: Aava, Mehiläinen, Terveystalo
- Järvenpää: Aava, Terveystalo, Mehiläinen
- Mäntsälä: Terveystalo
- Tuusula: Aava
- Nurmijärvi: Diagnos Terveyspalvelut (2 yksikköä)
- Uusia palveluntuottajia voi tulla mukaan kokeilun aikana

TILANNEKATSAUS 16.4.2018

- Vaihtoja tehty 7 639
- Vaihtajien ikäjakauma verrattuna KU-soten väestön ikäjakaumaan, vaihtaneista 63% naisia

Kokeilukunnat (31.12.15)

Vaihtaneet (16.4.2018)

TEHDYT VALINNAT JA 1. VALINNAT / ALUE

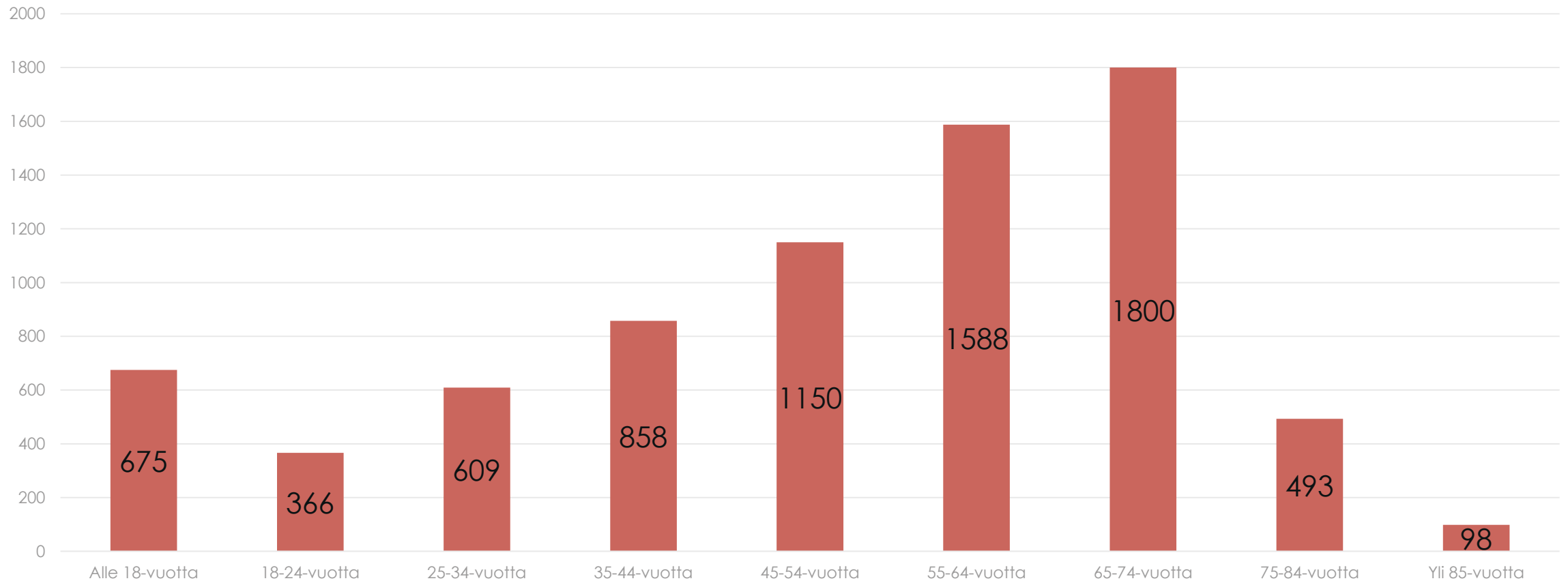
Alue/kunta	Väestö (2016)	Tehtyjä valintoja	%	Tehtyjä 1. valintoja	%
Hyvinkää	46 732	2868	6,14 %	2835	6,07 %
Järvenpää	40 957	2259	5,52 %	2240	5,47 %
Mustijoki	26 063	923	3,54 %	904	3,47 %
Nurmijärvi	42 237	352	0,83 %	350	0,82 %
Tuusula	38 650	1235	3,20 %	1212	3,14 %
Yhteensä	194 639	7639	3,92 %	7541	3,87 %

UUDELLEEN VAIHTAMINEN

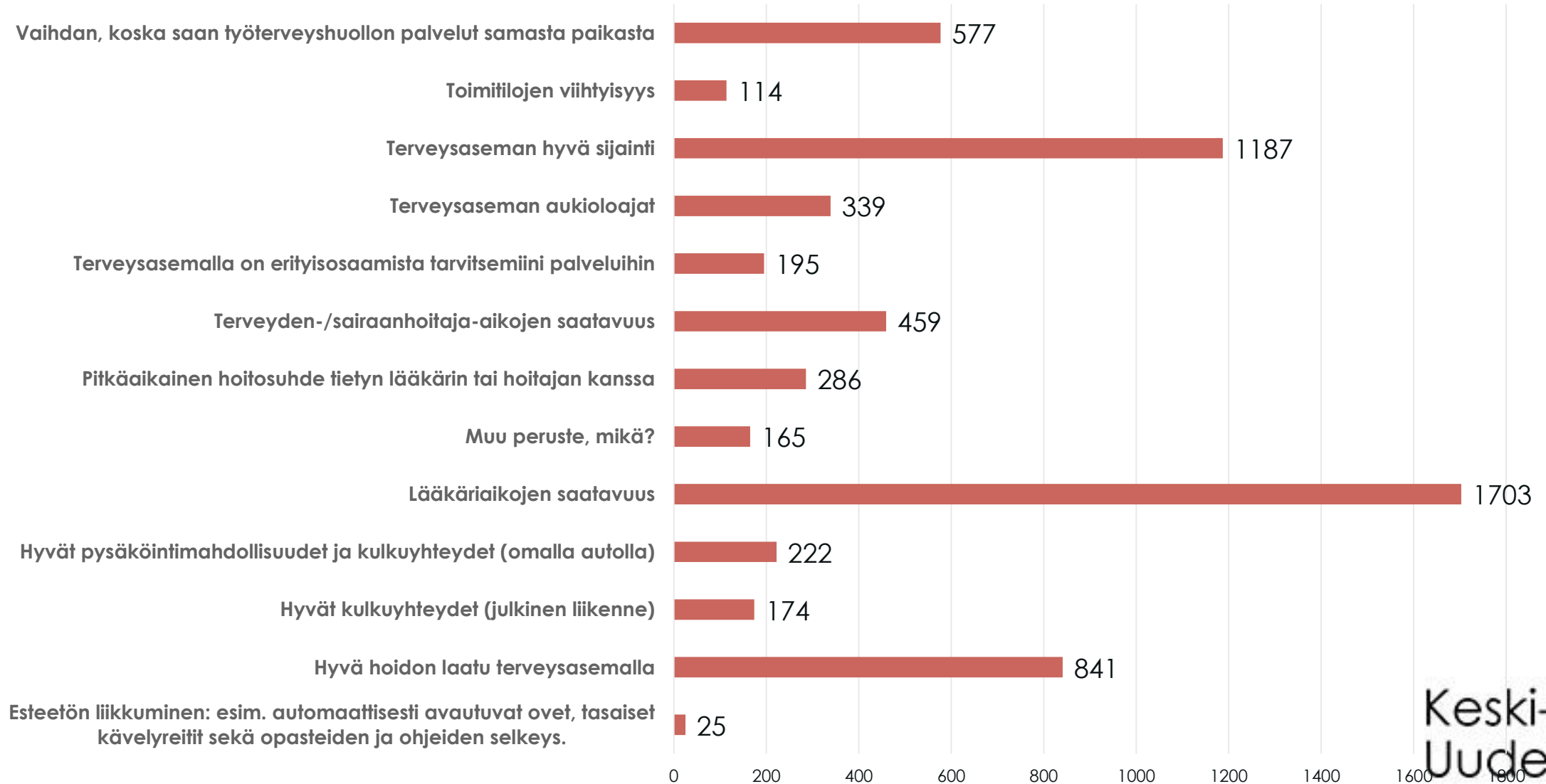
- Valintaa voi vaihtaa 6kk:n kuluttua edellisestä valinnasta. Uudelleenvalintoja on tehty 89, pääsääntöisesti takaisin oman kotikunnan palveluihin. N. 50 valinnan tehnyttä on muuttanut pois kokeilukuntien alueelta ja valinta on päätetty.

Uusi palveluntuottaja	Aava Hyvinkää	Aava Järvenpää	Aava Tuusula	Diagnos Nurmijärvi	Mehiläinen Hyvinkää	Mehiläinen Järvenpää	Oma kunnan TK	Terveystalo Hyvinkää	Terveystalo Järvenpää	Terveystalo Mäntsälä	Yhteensä
Edellinen palveluntuottaja											
Aava Hyvinkää							4		1		5
Aava Järvenpää						1	6		2	2	11
Aava Tuusula						2	9		4	1	16
Mehiläinen Hyvinkää	3						12	4	1		20
Oma kunnan TK						2				1	3
Terveystalo Hyvinkää				1	10		8	1	2		22
Terveystalo Mäntsälä							10		2		12
Yhteensä	3			1	10	5	49	5	12	4	89

VAIHTAJIEN IKÄJAKAUMA 16.4.2018

VAIHDON SYYT

VAIHTAJAT PALVELUNTUOTAJITTAIN

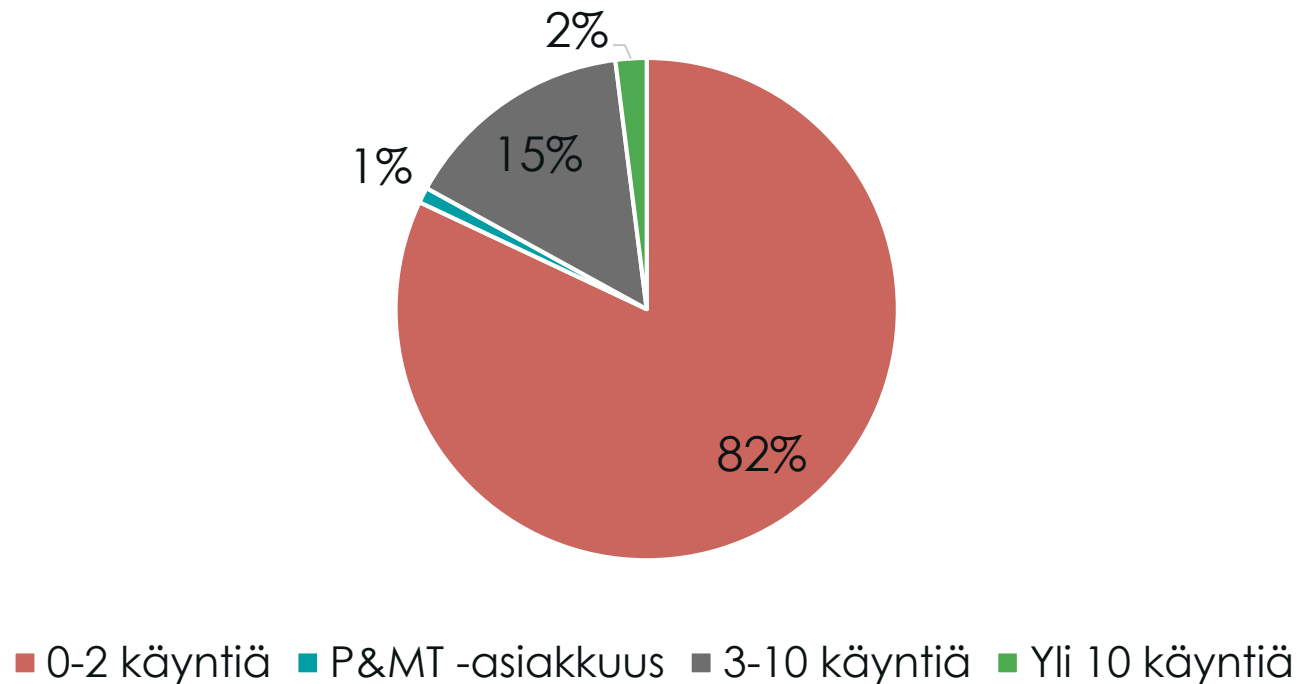
Listautuminen Aavan Järvenpään ja Tuusulan toimipisteisiin on toistaiseksi suljettu ilmoitetun kapasiteetin täyttymisen vuoksi. Vaihdon tehneistä n. 10% myös valitsemassaan paikassa myös työterveysasiakkaana.

	Aava Hyvinkää	Aava Järven- pää	Aava Tuusula	Diagnos Nurmi- järvi	Mehiläinen Hyvinkää	Mehiläinen Järvenpää	Oma kunnan TK	Terveystalo Hyvinkää	Terveystalo Järven- pää	Terveys- talo Mäntsälä	Yht
0-6 - vuotta	6	5	35	4	56	1		30	43	42	222
7-64 - vuotta	326	607	654	184	1034	182	66	760	665	539	5017
65-74 - vuotta	95	355	247	50	311	94	26	226	225	171	1800
75-84 - vuotta	25	79	52	11	114	37	16	67	44	48	493
Yli 85 - vuotta	4	10	10	2	30	10	5	12	5	10	98
Kaikki yhteensä	456	1056	998	251	1545	324	113	1095	982	810	7630

Uudenmaan

AIEMPI PALVELUNKÄYTTÖTASO KUNNALLISELLA JA TODELLINEN PALVELUNKÄYTTÖ KOKEILUSSA

- 2 641 henkilöä (n. 49 % valinnan tehneistä) on käynyt valitsemallaan yksityisellä palveluntuottajalla lääkärin tai sairaanhoitajan vastaanotolla aikavälillä touko-joulukuu 2017.
- Aiempi palvelunkäyttötaso kunnallisella:

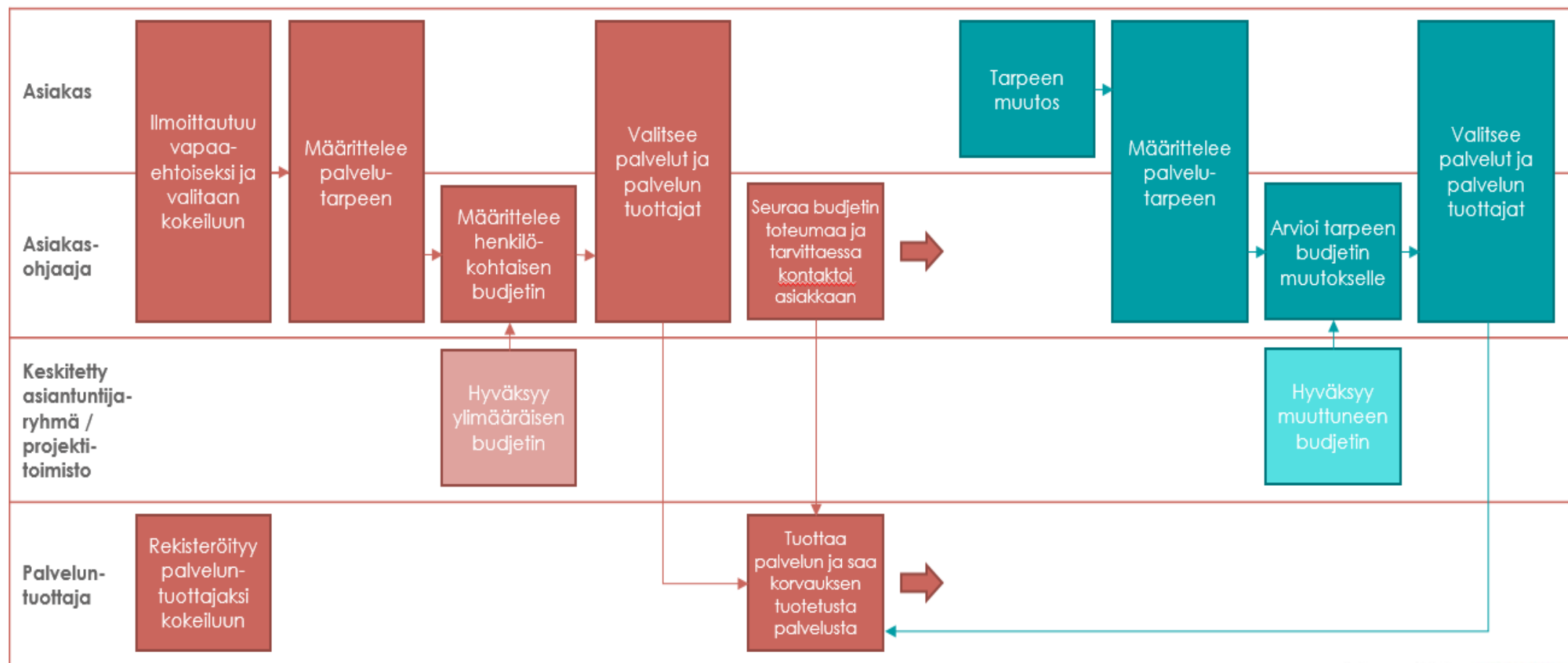

HENKILÖKOHTAINEN BUDJETTI

HENKILÖKOHTAINEN BUDJETTI

- Henkilökohtaisella budjetoinnilla tarkoitetaan palvelujen järjestämisen tapaa, jossa palvelujen käyttäjä on keskiössä suunnittelemassa oman elämänsä kannalta tarpeellisia, mielekkäitä ja tarkoituksenmukaisia palveluja
- Käytännössä HB on maksusitoumus (= eurosumma), joka on tarkoitettu asiakkaan palvelujen ja tuen yksilölliseen järjestämiseen
- HB muodostetaan asiakkaalle tehtävän palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman perusteella
- HB:n rajoissa asiakas voi:
 1. Suunnitella palvelujensa tarkemman sisällön
 2. Valita palvelujensa tuottajan

TOIMINTAPROSESSI

KOKEILUN ASIAKASRYHMÄT JA KRITEERIT*

Asiakasryhmä	Pääkriteerit	Lisäkriteerit
Ikääntyneet	Uudet säännöllistä kotihoitoa saavat 65 v täyttäneet asiakkaat	
Ikääntyneet	Omaishoidon tuen 65 v täyttäneet asiakkaat	
Vammaiset ja kehitysvammaiset	Vammaispalveluiden asiakkaita, joilla henkilökohtaisen avun asiakkuus Järvenpäässä vammaispalveluiden asiakkaita, joilla henkilökohtaisen avun lisäksi myös kotihoidon asiakkuus	Tasaisesti asiakkaita sekä työnantaja- että ostopalvelumallilla tuotetusta henkilökohtaisesta avusta Ensisijaisesti asiakkaita, joilla on myös kotihoidon asiakkuus
Päihde- ja mielenterveyspalveluita tarvitsevat	Nuoret (18-25-vuotiaat) asiakkaat	Ensisijaisesti keskiraskaita asiakkaita (asiakasohjaajan arvion mukaan)
Päihde- ja mielenterveyspalveluita tarvitsevat	Asiakkaat, joilla huollettavia	Ensisijaisesti keskiraskaita asiakkaita (asiakasohjaajan arvion mukaan)
Lapset ja perheet	Perheet, jotka saavat kotiapua	Ensisijaisesti keskiraskaita asiakkaita (asiakasohjaajan arvion mukaan)

*Kokeiluun osallistuminen edellyttää, että asiakas on täysi-ikäinen, eikä hän ole raskaana kokeilun alkaessa, vanki tai oikeuspsykiatrinen potilas

PALVELUNTUOTTAJAKSI HYVÄKSYTYT (16.4.)

- Kotipalvelu Mehiläinen
- Palveluneliö Oy
- Pieni Piiri Oy
- Klaukkalan Fysioterapia Oy
- Järvenpään Fysioterapia Oy
- Suomen Fysiogeriatría Oy
- AarreHoiva Oy
- Avominne Oy
- Diagnos Terveyspalvelut Oy
- Hyvinkään Fysioterapia Oy
- Stella Kotipalvelut Oy
- Spurtti Oy Tuire Autio
- Rehamark Oy / Uudenmaan Kuntahoito
- Helsingin diakonissalaitoksen säätiö sr
- JeTy Oy
- Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy
- Suomen Kotilääkäripalvelu Oy
- Ravintopoli
- Aino Kotihoitajat Järvenpää
- Toiminimi A-K Sillanpää; Lisää Virtaa!
- Keravan lääkintävoimistelu
- Iloinen Mummola
- Mallusjokisäätiö
- Fysiotuki Oy
- Debora Oy
- Hoivapalvelu Anneliina Oy
- Hyria säätiö sr
- Lymfatassut
- Kulman Terapiat Oy
- Minnesota-Hoito Oy

SUUN TERVEYDENHUOLTO

KOKEILUUN SISÄLTYVÄ PALVELUVALIKOIMA JA TOIMENPIDELUOKAT

PALVELUVALIKOIMA

- Suusairauksien ennaltaehkäisy ja siihen liittyvä neuvonta ja muut palvelut sekä määräaikaiset suun terveystarkastukset
- Suun ja hampaiden tutkimus, hoidon tarpeen arviointi ja hoidon suunnittelu
- Suusairauksien oireiden toteaminen ja oireen mukainen hoito mukaan lukien iensairauksien ja hammasinfektioiden hoito
- Suun ja hampaiston korjaavat ja kirurgiset toimenpiteet
- Hammaslääkärin todistukset ja lausunnot
- Edellä mainittuihin palveluihin liittyvät kuvantamispalvelut ja vastaanottotoiminta

TOIMENPIDELUOKAT

- Valinnanvapauden piiriin kuuluu:
 - Tarkastukset ja ehkäisevä työ
 - Juurihoito
 - Hampaan poisto
 - Suppea kirurgia
 - Proteettiset korjaukset
 - Suppea ja laaja parodontologia
 - Paikkaus
- Valinnanvapauden piiriin ei kuulu:
 - Laaja kirurgia
 - Oikominen
 - Muu kuin korjaava protetiikka

PALVELUJEN LAAJUUS / SISÄLTÖVAATIMUKSET

- Palveluntuottaja vastaa mahdollisista palveluunsa liittyvien hoitokomplikaatioiden ja vastaavien korjaamisen kustannuksista.
- Myös kokeilussa hoitokomplikaatiosta aiheutuneet kustannukset kuuluvat palveluntuottajan vastuulle.
- Kiireettömien komplikaatioiden hoidossa asiakas tulee ohjata omalle palveluntuottajalle.
- Kiireellisen hoidon piiriin kuuluva hoidoissa, jotka hoidetaan järjestäjän järjestämissä päivystyspalveluissa, laskutetaan laskennalliset nettokustannukset edelleen palveluntuottajalta.

ASIAKKAAN ASEMA

- Sovelletaan voimassa olevaa lainsäädäntöä
- Kokeilu ei rajoita olemassa olevaa oikeutta muiden palvelujärjestelmien käyttöön
- Asukas voi valita palvelujensa tuottajaksi julkisen, yksityisen tai kolmannen sektorin toimijan (aktiivinen valinta) – **osallistuminen on vapaaehtoista**
- Tuotantovastuu siirtyy valitulle palveluntuottajalle **kolmen viikon kuluttua** valinnan tekemisestä
- Asiakas voi vaihtaa palveluntuottajaa **6 kk kuluttua** edellisestä valinnasta
- **Asiakasmaksut laskuttaa kotikunta**
- Lisäpalvelujen kustannuksista asiakas vastaa itse
- Valintojen tekeminen **käynnistynyt 8.1.2018**

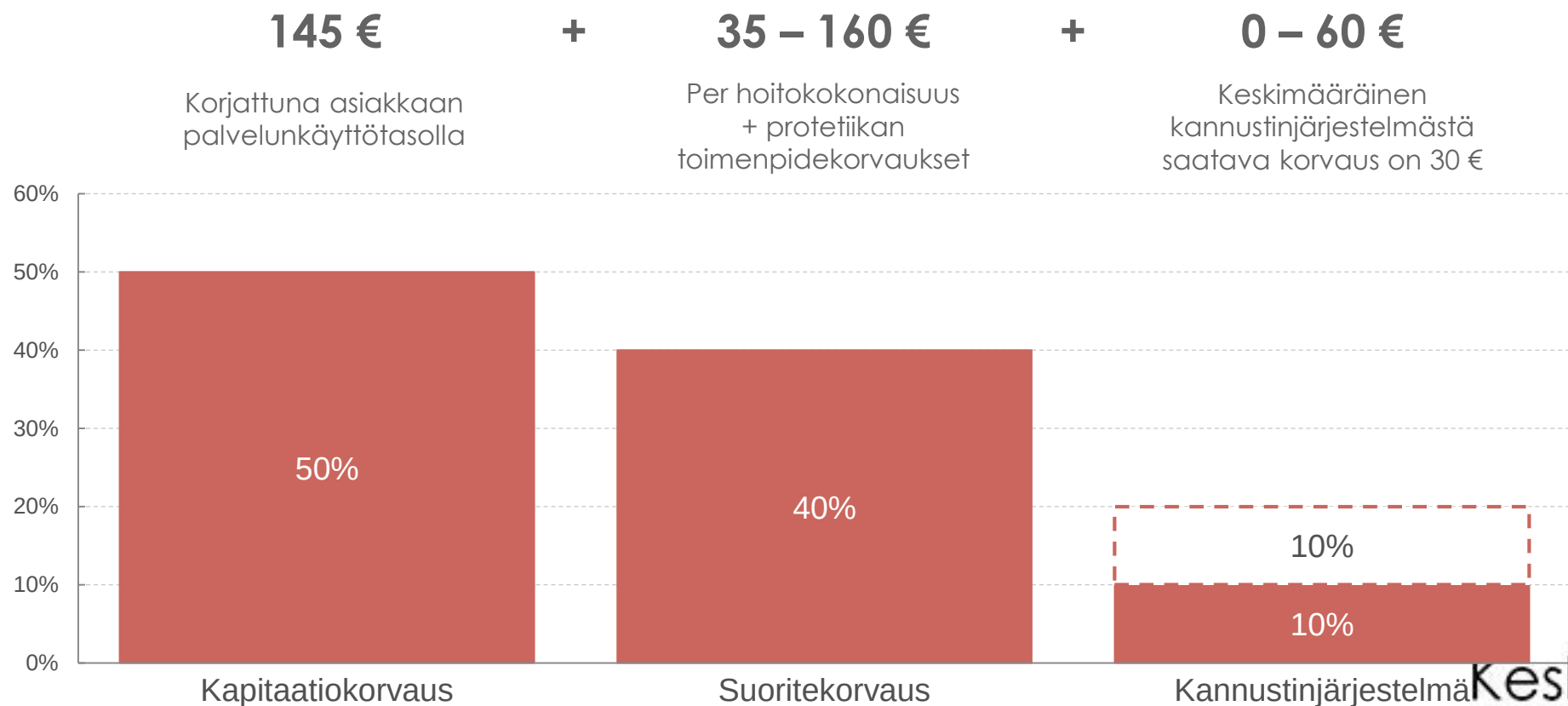
PALVELUNTUOTTAJAN ASEMA

Yleiset vaatimukset

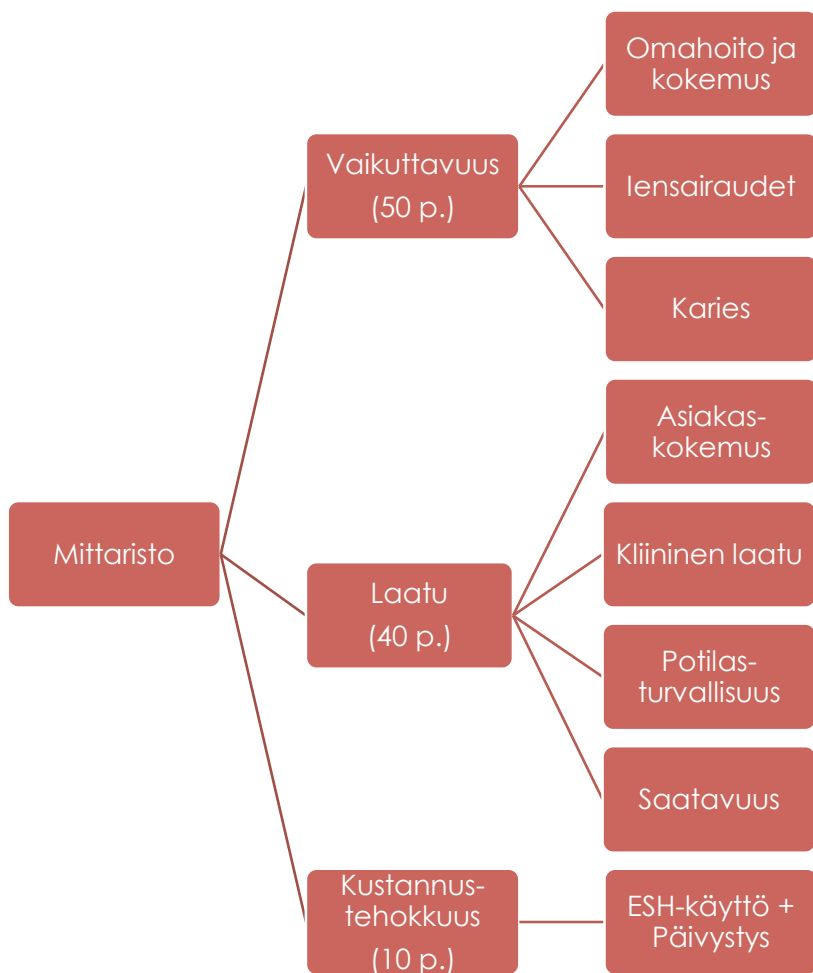
- Palveluntuottaja vastaa palveluiden tuottamisesta siinä laajuudessa kuin palvelukuvauksessa määritellään
- Palveluntuottajan on otettava asiakkaikseen kaikki, jotka ko. palveluntuottajan valitsevat
- Yksityisiä, julkisia ja kolmannen sektorin palveluntuottajia kohdellaan yhdenvertaisesti - palvelujen sisältö on kaikilla palveluntuottajilla sama
- Palveluntuottaja sitoutuu osallistumaan kohtuullisessa määrin jatkuvaan valinnanvapausjärjestelmän kehittämiseen
- Palveluntuottaja antaa järjestäjälle luvan kerätä anonymisoitua historiatietoa palveluiden käytöstä
- Palveluntuottaja voi hankkia palveluita alihankintana

KORVAUSMALLI

- kapitaatio- ja suoriterahoitus, jota säädellään kannustinmekanismein
- keskimääräinen asiakaskohtainen korvaussumma on **290 € vuodessa**

KANNUSTINJÄRJESTELMÄN MITTARISTO

Pisteet (100 p.)	Mittarit	Mittarikoh- taiset pisteet
10	1. Harjauskertojen lukumäärä* (muutos ~6kk) 2. Saitko riittävästi tietoa suun terveydestäsi?*	5 3
	3. Tunsitko saavasi osallistua hoitosuunnitelman tekemiseen?*	2
20	1. Vuotavatko ikenesi verta hammaspesun yhteydessä? (~6kk) 2. Paron statusten osuus (kaikilla asiakkailla)	7 13
20	1. Varhishoidon onnistuminen (D = 0 %-osuus vakioitu 3v SFA-määrällä) 2. Kariksen varhaishavaintojen osuus (i & rem %-osuus)	10 10
10	1. Nettosuositteluindeksi (Suositteletko?)	10
15	1. Paikkojen pysyvyys 6kk 2. lensairauksien hoidon kohdennus (toimenpiteiden lkm, kpl) 3. Kiirehoidon osuus 12kk (tarkastetut kunnan päivystyksessä)	10 3 2
10	1. Diagnoosien osuus korjaavaa hoitoa saaneista 2. >50% henkilökunnasta on osallistunut ensiapukoulutukseen 36kk 3. >50% henkilökunnasta on osallistunut käsihygieniakoulutukseen 12kk	5 3 2
5	1. Hoitojakson kesto (tyypillisellä asiakkaalla)	5
10	1. Lähetteet per asiakas (järjestäjä tarkoittaa) 2. Päivystyskäynnit kunnan päivystyksessä (järjestäjä tarkoittaa)	5 5

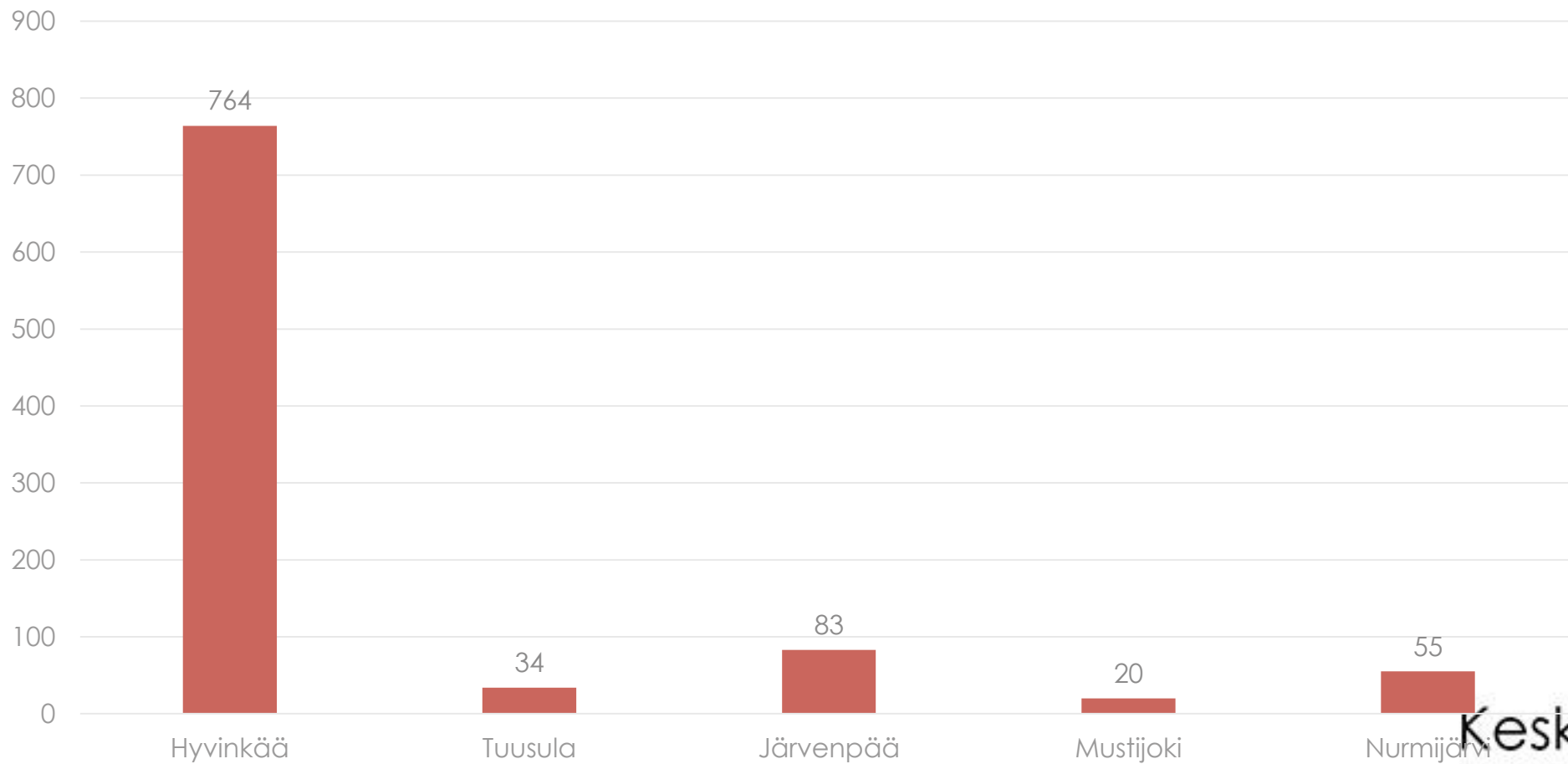
PALVELUNTUOTTAJAKSI HYVÄKSYTYT (16.4.)

- HammasMehiläinen (Hyvinkää)
 - Studiodent (Hyvinkää)
 - Kotihammas (Järvenpää)
-
- Uusia palveluntuottajia voi tulla mukaan kokeilun aikana

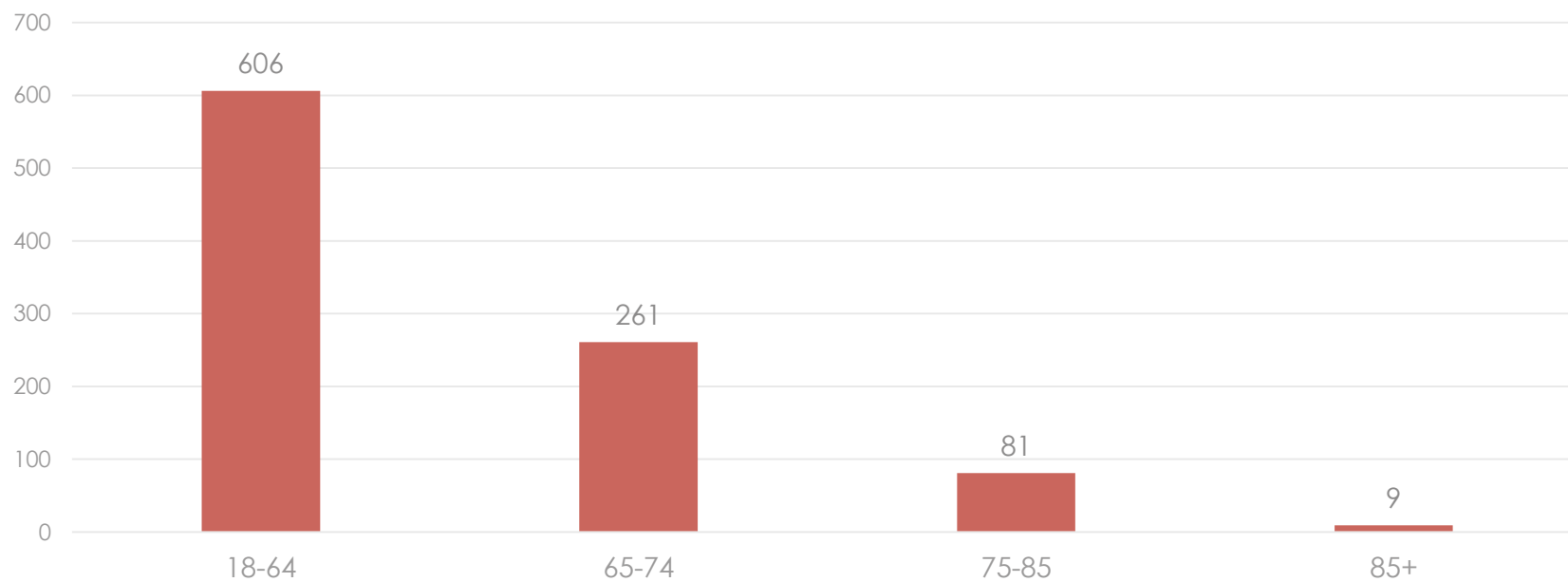
TEHDYT VALINNAT 16.4.

	Studiodent	Mehiläinen	Kotihammas	Oma kunta	Yhteensä
Hyvinkää	78	681	0	4	763
Tuusula	5	26	1	2	34
Järvenpää	6	59	11	7	83
Mäntsälä	1	17	0	2	20
Nurmijärvi	12	41	0	2	55
Yhteensä	102	824	12	17	955

VALINNAT KUNNITTAIN 16.4.2018

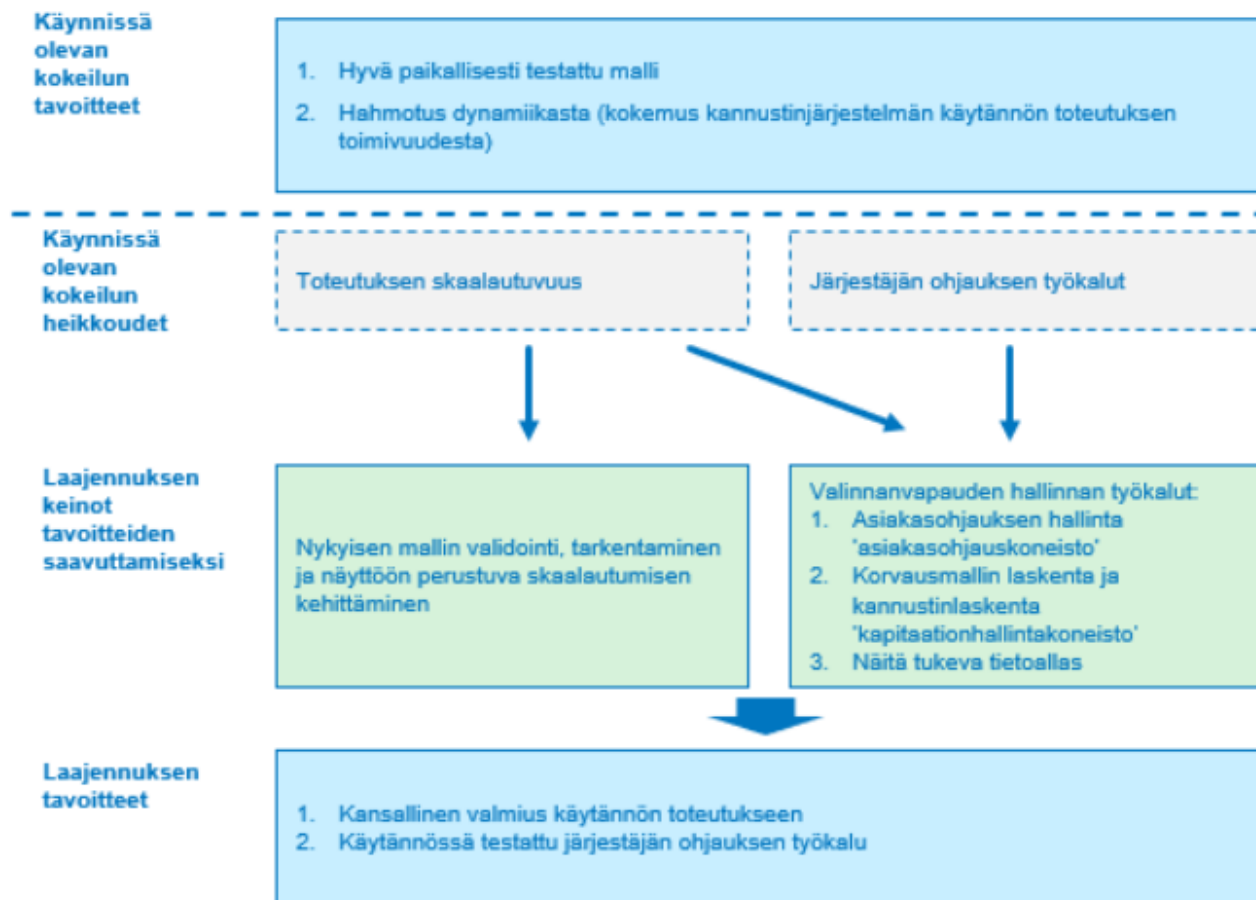
IKÄJAKAUMA 16.4.2018

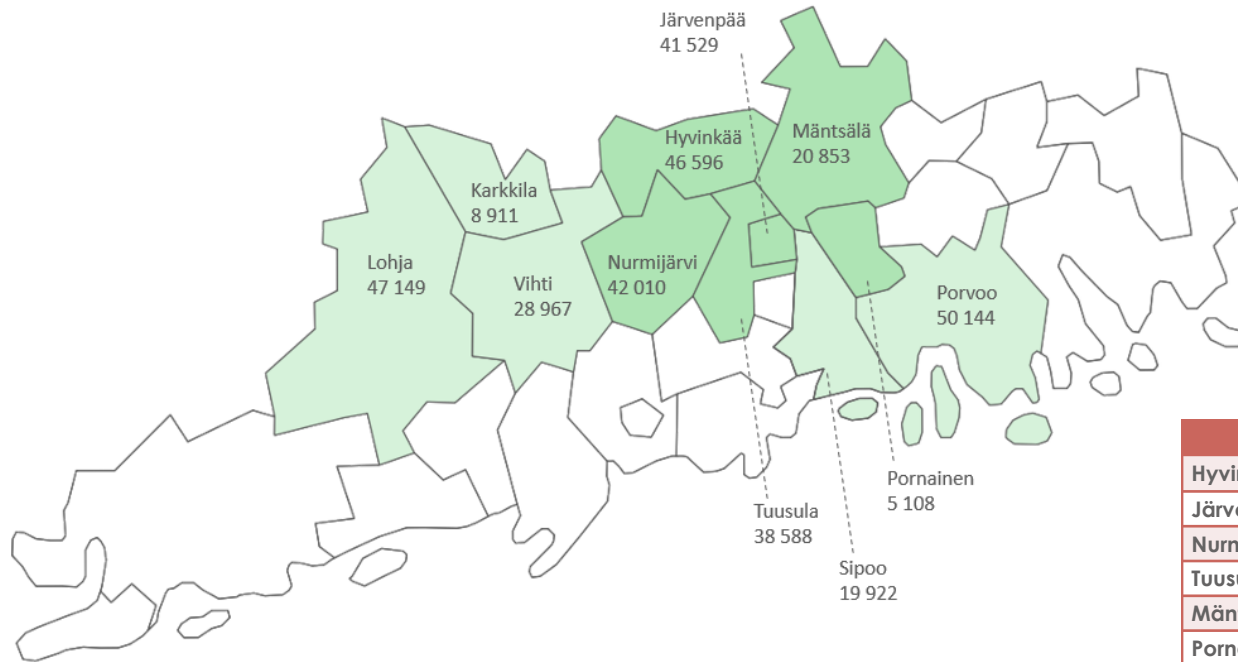
KOKEILUN LAAJENTUMINEN

KÄYNNISSÄ OLEVAN HANKKEEN JA LAAJENNUKSEN TAVOITTEET

- Kokeilun laajennuksen tavoitteina ovat validoidut valinnanvapausmalliin liittyvät työkalut ja toimintamallit, jotka on mahdollista skaalata maakuntien mittakaavaan / valtakunnalliseen käyttöön
- Laajennuksessa rakennetaan automatisointi asiakasohjaukseen, datan keräämiseen ja laskentaan sekä järjestäjän tuottajien ohjaukseen tarkoitetut työkalut
- Tavoitteet on muodostettu Quadrable aim -mallin mukaisesti

LAAJENNETUN KOKEILUN SUUNNITTELUUN OSALLISTUNEET KUNNAT JA NIIDEN VÄESTÖPOHJA

Lähde: Tilastokeskus 2017: kuntapohjaiset tilastointialueet: kunnat, maakunnat; Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestörakenne 2016 [verkkojulkaisu], viitattu 9.10.2017

- Uudet kunnat tulossa mukaan henkilökohtaisen budjetin osuuteen

Väestö		Väestöpohja yhteensä 349 777
Hyvinkää	46 596	
Järvenpää	41 529	
Nurmijärvi	42 010	
Tuusula	38 588	
Mäntsälä	20 853	
Pornainen	5 108	
Lohja	47 149	
Perusturvakuntayhtymä Karviainen	37 878	
Porvoo	50 144	
Sipoo	19 922	

UUDENMAAN ALUEELLINEN VALINNANVAPAUSKOKEILU

LISÄTIETOJA

LISÄTIETOJA:

- Neuvontanumero henkilöstölle avoinna ma-pe 9-15
- **Neuvontanumero asiakkaille:**

019 459 2625

ma-to 9–15, pe 9-12
Soitamme sinulle takaisin.

- www.keski-uudenmaansote.fi/valinnanvapaus – tietoa kokeilusta
- www.alueuudistus.fi – tietoa soteuudistuksesta

Keski- **SOTE**
Uudenmaan

**VALITSEMALLA
VAIKUTAT!**

KIITOS!